JAVA-BODE.

NIEUWS- HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIE.

A°. 1855. **Zaturdag 10 November.** **N°. 90.**

Prijs per halfjaar voor *Batavia* .... *f* 12.50
» » » » *Java* .... » 15.—
» » » » *Buitenbezittingen* ...... » 17.50
De betaling geschiedt vooruit. — Brieven *franco*.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, vóór posttijd

De prijs der Advertentiën is... *f* —.60 duiten voor de *Vijf woorden*.
Bij eerste of meerdere herhaling —.30 » » » » »
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behoort één BIJVOEGSEL.

Civiel Departement.

Benoemd:

Tot resident van Japara, jhr. Mr. *D. C. A. van Hogendorp*, laatst resident van Banjoemaas, onlangs van verlof uit Nederland teruggekeerd.

Tot 1e commies op het residentiebureau te Soerabaya, de commies bij den assistent-resident van Madura *J. H. Koelman*.

Tot leden van de commissie, belast met het beheer der begraafplaatsen voor lijken van europeanen en daarmede gelijkgestelde personen te Batavia:

W. van Ommeren, lid van de te Batavia gevestigde firma *van Ommeren, Rueb en Co.*, en

Mr. *H. W. du Perron*, lid in het hoog geregtshof van Nederlandsch-Indie.

Opgedragen:

Aan den ambtenaar *H. von Dewall*, met rang van assistent-resident, thans tijdelijk ter beschikking van den resident der Wester-Afdeeling van Borneo, en die mitsdien als zoodanig eervol is ontheven, de vervaardiging van een Maleisch-Nederduitsch en Nederduitsch-Maleisch woordenboek, benevens eene Maleische Spraakkunst; — zijnde hem tevens toegekend de rang van assistent-resident der 1e klasse, met vergunning tot het dragen van het costuum als zoodanig.

Verleend:

Een 2jarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den commies bij den assistent-resident van Tjilatjap (Banjoemaas) *E. A. B. L.* baron *van Hoëvell*.

Magtiging Verleend:

Tot het uitreiken aan den particulieren geneesheer *IJ. Brandes*, eener acte van toelating tot de uitoefening der genees-, heel- en verloskundige practijk te Sumanap (assistent-resident Madura).

AANKONDIGING.

Door *Octavianus Thomas*, wonende te *Soerabaija*, is bij rekest, gedagteekend *Soerabaija* 4 *October* 1855, aan Zijne Excellentie den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indie het verzoek gedaan, dat hem en zijne nakomelingen worde toegestaan den geslahtsnaam van *Schutz* bij den zijnen te voegen, en zich alzoo in den vervolge te mogen noemen en schrijven *Octavianus Thomas Schutz*.

Geschiedende deze aankondiging in voldoening aan artikel 7 van het burgerlijk wetboek voor Nederlandsch-Indie.

BATAVIA, den 9 *November* 1855

De Algemeene Secretaris,
A. PRINS.

Advertentien.

De assistent-resident voor de policie der stad en voorsteden van Batavia, herinnert aan het bepaalde bij artikel 2 van het gouvernements besluit dd. 22 Maart 1837 no. 2 (staatsblad no. 7), luidende als volgt:

»Het alteratie van de daaromtrent bestaande bepalingen, bij deze vasttestellen, dat ingezetenen, zonder onderscheid, welke huisvesting verleenen aan vreemdelingen of nieuwelings over zee aangekomenen, alsmede herbergiers of logementhouders, wanneer zij huisvesting verleenen aan personen, onverschillig van welken stand en van waar dezelve komen, hetzij over zee of over land, gehouden zullen zijn daarvan binnen den tijd van 24 uren na de aankomst van zoodanig persoon, aangifte te doen aan het plaatselijk bestuur, op verbeurte, voor de ingezetenen eener boete van *f* 25 (vijf en twintig) guldens, terwijl aan de herbergiers en logementhouders zal worden opgelegd, voor de eerstemaal dat zij de overtreding begaan, eene boete van *f* 25 (vijf-en-twintig) guldens, voor de tweedemaal *f* 100 (honderd) guldens, en bij eene verdere herhaling der overtreding, de *intrekking der vergunning tot het houden van herberg of logement*.»

Vendutien.

Maandag 12 November, ten huize van wijlen den heer *L. Bohl*, op Molenvliet.

Donderdag 15 November, in een der pakhuizen van de Java-Bank, door *Vaupel & Co.*,

Vrijdag 16 November, voor het commissiehuis van *B. J. Leon*, te Weltevreden.

Oproeping van Crediteuren.

In de *Javasche Courant* van heden, worden opgeroepen de debiteuren en crediteuren in de navolgenden boedels:

De boedelkamer te Batavia: van de chinezen *Loa Kobeng*, *Tio Tongseng* en den inlander *Kotidja Bapa Ketjiel*.

De Sumatrasche Wees- en Boedelkamer, *van Johannes Hendricus Cornelis van Teijlingen Thielen*.

Vertrekkende Personen.

Th. de Mol van Otterloo;

Aangekomen Vreemdelingen.

Van den 5 tot en met 8 November 1855.

ROTTERDAMSCH HOTEL. *L. C. de Meij*, van Rotterdam. — *E. Vue*, van Californie. — *A. Pringiers*, van Samarang. — *A. Dolij*, van idem.

MARINE HOTEL. *M. Goring*, van Melbourn. — *Hasewinkel*, van Soerabaya. — *H. Muntinele*, van idem. — *P. A. Lammers van Beuren*, van Amsterdam. — *J. Boijsen*, van idem. — *S. Fraenkel*, van idem.

JAVA HOTEL. *K. L. Swart*, van Cheribon. — *J. Kroll*, van Rotterdam. — *J. J. C. Gerrebrandt*, van Rotterdam. — *C. Tedeler*, van Bremen. — *C. T. Zeeman*, van Rotterdam. — *A. Bennik*, van idem.

HOTEL WILLEM II. *J. H. Bet*, van Samarang.

HOTEL DER NEDERLANDEN. *M. M. Rademaker*, van Panaroekan. — *J. Erné*, van idem. — *J. J. Jonker* en *echtgenoot*, van Australie. — *J. C. Harten*, van Rotterdam.

Advertentiën.

Getrouwd:

H. H. BOREL,
1ste Luitenant der Genie en Sappeurs.
en
H. E. POTTER.

SAMARANG, 31 *October* 1855. (2155)

Getrouwd:

P. RUYL
en
T. RUYL
van Batavia.

SOERABAYA, 31 *October* 1855.

Bevallen van een ZOON, *Aletta Lamberta Hempenius*, geboren *Ockerse*, welke kort na de geboorte overleed.

DJOCJOKARTA, 26 *October* 1855. (2156)

Voorspoedig bevallen van eenen ZOON, *A. Deeleman*, *Tromp*.

BATAVIA, 4 *November* 1855. (2174)

Heden ontving ik tot mijne bittere smart het zoo treurig berigt, dat mijne brave gade, vrouwe *Gesina Alida van der Meer van Kuffeler*, geboren *Nolthenius van Elsbroek*, op den 15 Augustus jl. te 's Gravenhage aan een langdurig ziels- en steeds toenemend ligchaamslijden bezweken is.

Zij stierf als een offer van zeldzame moedertrouw en ook daarom zal hare dierbare nagedachtenis mij dubbel onvergetelijk blijven!

(2154) F. C. VAN DER MEER VAN KUFFELER.

SAMARANG, 26 *October* 1855. Predikant.

Heden overleed alhier mijn geliefde echtgenoot, *Robert Powell Saul*, in den ouderdom van 38 jaren.

(2171) Wed. SAUL, *Medhurst*.

BATAVIA, 24 *October* 1855.

Op heden overleed alhier, in den ouderdom van 49 jaren, onze geliefde Vader en Behuwdvader, de WelEdel Gestrenge heer *E. Reck*, gep. Kapitein der Infanterie.

Uit aller naam,
(2157) P. WEIJERMANS.

MALANG, 28 *October* 1855.
Eenige kennisgave.

Vendutie

op Donderdag den 15 November 1855,

in een der pakhuizen van de Java Bank, door *Vaupel & Co.*,

van diverse koopmansgoederen, benevens een gedeelte der lading van het fransche schip Coquimbo, als: groote spiegels, schilderijen, waaronder in olieverw, fraaije engelsche lampen, als: 180 stuks tafellampen, 100 hanglampen met evenwigt, 75 kantoorlampen, alles compleet, porceleinen tafelserviezen voor 12, 24 en 36 personen, effen witte en gedecoreerde theeserviezen, presentkoppen, bloemvazen, étagère ornamenten, enz., engelsch pleetwerk, als: bladen, theeserviezen, bouilloires, groentenschotels, likeurstellen, zuurzetjes, olie- en azijnzetjes, kandelabres, blakers, enz., glas- en cristalwerk, galanterien en kramerijen, zadels, wagen- en bendietuigen, zweepen, karwatsen, wandelstokken, superieure scheermessen en scharen, fijne tafelmessen, orgels met mecanique figuren, tableaux met uur- en speelwerk, eene kist papeterien, luxepapier, speelkaarten, 2 kisten Eng. parfumerien, mode artikelen, heerenhoeden, waaronder vorm Gibus, mahoniehouten meubelen, toiletspiegels, enz., enz.,

alsmede:

$10\frac{1}{2}$ pijpen cognac, 50 dozijn champagne, 75 manden à 1 dozijn bordeaux bier, vruchten op water, siroop en op brandewijn, engelsche en fransche zuren, macaroni, vermicelli, 50 kistjes tafelrozijnen, pullen amandelen en hazelnooten, geleijen, marmelades, fransche conserves, enz., enz., alles daags te voren voor een ieder te bezigtigen. (2153)

ONTVANGEN

bij B. J. LEON, Bazaar Pisang.

Opregte Bergen op Zoomsche Anschovisch.
Brunswijksche Soucis de belogne en andere soorten in blik.
Versche Zoetemelksche Kaas.
Blikken Koek in soorten, als: Sucade-, Snipper-, Secretaris- en Klontjes Koek, in blikken van 1, 2 en 4 stuks, als ook:
Framboozen Koekjes en vele Provisiën meer.
(2160)

Joseph Rodgers & Sons,

Superior Razors,

No. 6. Norfolk Street, Sheffield,
(2163) Bij S. D. BRANDON,
in de Stad en op Passer Senin.

DE ARME SCHRIJVER. (*vervolg.*)

Met hooge verwachting, en, ik behoef naauwelijks te zeggen, met eene ledige beurs, zette hij zich nu als plattelands-heelmeester in een klein dorp aan de grenzen neder. Het waren ijdele verwachtingen, die hij koesterde. Een chirurgijn op een boerendorp is daar, vooral als hij nog jong is; de man, die over 't algemeen het slechts betaald wordt. De strijd tusschen armoede en de noodzakelijkheid om fatsoenlijk voor den dag te komen houdt nimmer op. De geestelijke heeft, het zij dan meerder of minder, toch een vast, bepaald inkomen; doch de heelmeester leeft tusschen de hand en den tand en kan, in aanmerking van zijn beroep, bezwaarlijk als goed christenmensch om zijn »dagelijksch brood" bidden. Zulk eene bede toch zou nagenoeg eveneens klinken als die van een doodgraver om een oostewind of een groenen kersmis, die, zoo als 't spreekwoord zegt, een vet kerkhof geeft.

Robert Musgrave nu was een jong mensch, die niet alleen wat men talent noemt bezat, maar, 'tgeen meer zegt, ook iemand van een sterk, krachtig genie, terwijl hij, wat wezenlijke kunde in zijn vak betrof, verreweg het meerendeel zijner oudere kunstbroeders kon hebben beschaamd doen staan. Doch, in de eenzaamheid van een arm en afgelegen dorp begraven, half heer, half bedelaar, en geheel van de maatschappelijke kringen uitgesloten, waarvoor zijn smaak, zijne vroegere gewoonten hem bestemd hadden, werd hij allengs ontmoedigd, gevoelloos, zoo niet verstompt, en verviel door de kracht van den schijn somwijlen tot twijfelingen, waarvan de verderfelijke gevolgen zich weldra in zijn innerlijk gemoedsbestaan zoowel, als in zijn uiterlijk leven maar al te kennelijk openbaarden. Want waarlijk, lieve lezer, als ge den mensch met een oplettend oog gadeslaat, op zijne wegen en uitgangen acht geeft en over het hoe en waarom der dingen nadenkt, zult ge vinden, dat de redeneerkracht van een kalen, afgesleten rok meer twijfelaars, ongeloovigen en vrijdenkers maakt, dan de filosofie van Hobbes, de overredingskracht van Shaftesbury, 't vernuft van Voltaire, de spitsvondigheid van Hume en de plompe schandtaal van Paine alle zaamgenomen. De pachters in den omtrek stemden toe, dat docter Musgrave, gelijk zij hem noemden, een knap man was; doch zijne armoede deed hen met minachting op hem nederzien, en als zij hem aan hunne tafel noodigden, was dat enkel, om zich met hem vrolijk te maken. Verstoken van boeken en van den omgang, waaraan hij uit zijn aard behoefte had, en zich zelven miskend en vernederd ziende, verloor hij van lieverlede zijn gevoel van eigenwaarde, zocht verstrooijing en werd in 't eind weinig beter dan een dronkaard.

Ik zal hem zelv' hier een gedeelte zijner geschiedenis laten vertellen in een gesprek, dat hij met zekeren cumberlandschen pachter, Peter Liddell, hield, dien hij, ruim drie jaren nadat hij zijne practijk aan de grenzen had opgegeven, toevallig te Londen ontmoette.

»Hoe langer ik te *** bleef," sprak hij, »zoo veel te akeliger werd mijn toestand ook. Ik gevoelde zelf, dat ik niet eens meer de gelijke dier menschen was, boven welke ik mij vroeger ver verheven had gerekend. Ik zag, dat ik langzamerhand geheel aan den ellendigen drank verslaafd was geraakt; dat de liederlijkste en gemeenste kerels van het dorp mijne vertrouwdste makkers waren geworden, en dat armoede, eeuwige armoede en minachting het eenige was, dat mij zoo voortgaande op den duur te wachten stond. De sluimerende eergierigheid mijner jongelingsjaren, de hoop en verwachting, die ik vroeger gekoesterd had, waren evenwel nog niet geheel in mij onderdrukt. Ik had mij lang voorgenomen, het dorp te verlaten en mijn geluk in de wijde wereld te gaan beproeven; doch gebrek aan de middelen daartoe hield mij nog bestendig terug. In 't eind besloot ik, het ongeluk stout onder de oogen te zien en mij door geene zwarigheden te laten afschrikken. Met veel moeite haalde ik van mijne onwillige schuldenaars zoo veel geld bij elkaar, als ik noodig had, om te New-Castle te komen en vandaar een plaats op den postwagen naar Londen te nemen,

Bij S. B. VAN KLEEFF & Co.
Passer Pisang.

De Eerste NIEUWE

HARING,

1855,

aangebragt met het Schip *Australia*, Kapt. *J. C. Harten.*

(2161)

Koetsiers Hoeden

op nieuw ontvangen bij

(2165) S. D. BRANDON.

Dépôt van geraffineerde Suiker

bij VAUPEL & Co.

De ondergeteekenden hebben de eer het Publiek te verwittigen, dat bij hen verkrijgbaar is de Suiker uit de raffinaderij van den heer *H. Mac Gillavrij*, nabij Soerabaya; aangezien de bewerking op eene groote schaal geschiedt, is dezelve tegen *f* 8.— contant per mandjes van ¼ picol. No. 1, te verkrijgen; de ten dezen gevolgde nieuwe wijze van bewerking verdient, als meer zoetdeelen inhoudende, verre de voorkeur boven de gewoonlijk gevolgde.

(2129) VAUPEL & Co.

Nouveautés.

Le soussigné vient de recevoir des Broderies du Bengale, des Mantilles, des Polka, des Robes d'Enfant, des Rubans velours, très variés, des Velours frappés et unis, noir, brun, bleu, cérise, du Satin blanc, noir, cérise, violet, Soieries moirées des Mantilles en soie dernier modèle, un grand assortiment de brodories manches, Cols, Chemisettes, Garnitures, entredeux, Bandes, sous japes crinolines, Poupées habillées, Parfumerie etc. etc.

(2190) A. PONS,
Sluisbrug.

Iste Bataillon Infanterie. Hoornmuziek.

Eenige koperen Blaas-Instrumenten van gemeld korps, kunnen tegen een' billijken prijs worden overgenomen.

Reflecterenden gelieven zich te vervoegen bij

de Officieren Commissarissen,

J. H. DONLEBEN, Kapitein.
E. R. GOTELING VINNIS, Iste Lt. Adj.
(2150)

Landmail Koffers

voor Heeren en Dames, in alle grootens, bij

(2164) S. D. BRANDON.

TE HUUR

Op Buitenzorg een aangenaam aan den grooten weg gelegen Woonhuis, van alle gemakken, benevens een uitgestrekte Tuin met verschillende vruchtdragende boomen voorzien, tegen den huurprijs van *f* 60 's maands. Te bevragen bij den heer Mr. *Tollens*, op Batavia en te Buitenzorg bij den Ondergeteekende.

(2181) R. HENDRIKS,
Gep. Kapitein.

TE HUUR

Een Huis tegen 1°. December a. s.

(2180) K. F. HOLLE.

TE HUUR

Een Huis in de Secretarielaan, dadelijk te aanvaarden. Te bevragen bij

(2150) G. H. B. L. RUDOLPH.

TE HUUR

het Huis op Parapattan, thans bewoond door Mevr. de Wed. *Powell Saul.* Te bevragen bij

(2168) S. J. VAN DER MEULEN, q.q.

Loterij van Dames Handwerken en Voorwerpen van Smaak,

ten behoeve der Protestantsche Kerk te Pasoeroewan.

Door het niet tijdig terug ontvangen der inteekeningslijsten uit andere residentiën, zal de voorgestelde verloting thans plaats hebben den 30sten dezer loopende maand.

Wordende Heeren Correspondenten beleefdelijk verzocht, voor de tijdige terugzending der inteekeningslijsten, het noodige te willen verrigten.

P. L. DE GAAY FORTMAN.
S. VAN DEVENTER J. Sz.
G. J. GRAICHEN.
H. CALICHER.

Pasoeroewan, *den 3 November* 1855. (2191)

---

f 90,000

of minder, uit het Weduwen- en Weezenfonds van Burgerlijke Ambtenaren in Nederlandsch-Indië, in leen te bekomen, onder verband van vaste goederen.

De eerste Amanuensis van opgemeld fonds,

(2152) VAN BERCKEL BIK.

Debiteuren en crediteuren in den boedel van wijlen den heer *R. P. Saul*, worden verzocht binnen drie maanden betalingen of aangiften te doen aan

De Gemagtigden van de Executrice,

(2170) A. FRASER.
S. CARROLL.

Batavia, 1 *November* 1855.

PHOENIX FIRE OFFICE.

Gevestigd te Londen sedert 1782.

Ongelimiteerd Kapitaal.

De Ondergeteekenden, Agenten dezer Maatschappij, blijven voortdurend verzekeringen sluiten tegen Brandschade op Woon- en Pakhuizen, Meubelen, Koopmansgoederen, enz., zoo mede op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen, tegen de volgende premiën:

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen in Steden, zoomede op Goederen in dezelve........ 1% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, gelegen buiten Steden, en afgezonderd van andere Gebouwen, zoomede op Goederen en Meubelen daarin aanwezig... 1/4% »

Op Suiker-, Koffij- en Thee-Etablissementen.

Gebouwen van Steen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, Producten, Machineriën, Gereedschappen, enz., daarin aanwezig........ 3/4% 's jaars.

Op Gebouwen van Steen en Hout of van Hout alleen met Pannen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig.... 1% »

Op Gebouwen van Hout, met Sirappen gedekt, zoomede op Goederen, enz., daarin aanwezig........ 1¼% 's jaars.

Op Schepen, liggende op Reeden...... 1% »

E. MOORMANN & Co., te Batavia.
(2073) J. KNAGGE & Co., te Samarang.
P. KERVEL & Co., te Soerabaya.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Zesde Klasse.

Heele, Halve en Kwart Loten in deze klasse te bekomen.

Een Heel Lot à *f* 100. Een Half Lot à *f* 50. Een Kwart Lot à *f* 25.
Tien Halve Loten of Twintig Kwart Loten *f* 475.
Twintig dito » Veertig dito - 900.

Bij

(2070) H. M. VAN DORP, te Batavia.

128ste FRANKFORTER LOTERIJ.

Vierde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 15, de nommers 15760, 24854, 6280, 15809, 17629, 4942, 14466, 4668, 14935, en No. 16745 met *f* 1000.

Vijfde Klasse.

Uitgekomen met een prijs van *f* 20, de nommers 12988, 7916, 17277, 24847, 22873, 14764, 12235, 19499, 557, 15117, 1382, 5977, 23981, en met *f* 100 No. 19500. (2069)

Het Contingent of Tjoeké der Padioogst, door de opgezetenen der Landen Tjitrap en Negewer, verschuldigd over het jaar 1856 en geïnd wordende door den Eigenaar van de Landen, wordt te Koop aangeboden.

De verpachting zal geschieden den 15 December 1855, des voormiddags de klokke tien ure, bij opbieding, ten kantore van den Ondergeteekende, bij dewelke voor gegadigden de conditiën ter lezing liggen.

(2176) J. C. MEIJER,
Notaris.

SCHEEPSTIMMERWERF

van

J. LLOYD & Co.

Opgerigt in 1842.

Dit établissement, alhier sedert 1842 in werking, is van al het noodige voorzien en volkomen ingerigt tot het doen van alle reparatiën aan schepen en vaartuigen; heeft twee groote kielligters, liggende op de reede van Soerabaya, benevens de beste ingerigte toestellen voor het kielen van de grootste schepen.

Fourneert alle scheepsbehoeften en materialen tot zeer billijke prijzen, en maakt en repareert alle soorten van ijzer-, metaal- en koperwerk, in den kortst mogelijken tijd en tot zeer billijke prijzen.

Kaliemaas Westzijde, het eerste huis. (2151)

Thermometers

op palmhout en ivoor, van *Reens* te Rotterdam, zuiver werkende, te bekomen bij

(2188) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Almanakken voor het Schrikkeljaar 1856.

Onopgeplakt 60 duiten. Op Bordpapier *f* 1.
Ingerigt voor Nederlandsch Indië, bij

(2189) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Boekhandel: *van Haren Noman & Kolff.*

Dr. HENDRIK BERGHAM,

De Volken van den Aardbodem,

volgens hunne afstamming, verwantschap en eigenaardigheden in regeringsvorm, godsdienst, zeden, gewoonten en kleederdragt,

met 120 fraai gekleurde afbeeldingen. 2 deelen in prachtband ad *f* 40. (2167)

---

waar ik op den eersten Februarij aankwam, zonder vrienden en bijna zonder geld, daar ik nog maar pas vijf schellingen in den zak had."

»Arme drommel!" riep Peter. — Ik heb den lezer vergeten te zeggen, dat dit gesprek in een koffijhuis in Fleetstreet voorviel. De pachter was om zaken in Londen en toen hij den doctor op straat ontmoet had, waren zij zamen daar binnen gegaan, om eens rustig over hunne lieve bergen en oude kennissen en vrienden te spreken. — »Arme drommel!" riep Peter, en voegde er met een soort van zucht bij: »Lieve hemel, 't is toch wel wezenlijk waar, dat de eene helft van de menschen niet weet, hoe de ander 't leven houdt. 't Was kerels werk, doctor, om 't met die vijf schellingen lang te rekken."

»Dat was 't zeker," was het antwoord. »Ge weet, dat mijn practijk in het dorp, uit een vooroordeel tegen wat sommigen mijn geloof, of liever mijn ongeloof noemden, van weinig beteekenis was. De menschen schenen 't er op toe te leggen, mij het leven zuur te maken om beginsels, waarvan ik even weinig wist, als zij zelven, en, daar ik niet besluiten kon, mij in woorden en daden naar hunne begrippen te schikken, nam de vervolging toe en werd de betaling, die ik ontving, nog slechter dan mijne practijk. De helft mijner patienten betaalde mij naauwelijks het papier, waarin zij hunne poeders kregen. Naar den kruidenierswinkel zendende, is 't mij gebeurd, dat ik mijn eigen rekeningen tot peperhuisjes gedraaid weerom kreeg; en ofschoon ik in mijne kuren niet ongelukkiger was, dan de meesten van mijn vak, dachten mijne patienten, als zij mij betaalden, toch hun geld weg te gooijen of een onnoodige aalmoes te geven, zoodat al mijne ontvangsten, zoo lang ik er geweest ben, nog nooit volle dertig pond in 't jaar hebben beloopen."

»Arme jongen! Wat ge zegt?" sprak Peter, »geen dertig pond in 't jaar! En waart ge wezenlijk geen atheïst, docter, zoo als de menschen zeiden, dat ge waart?"

»Wat ik en de meeste menschen ook vaak uiterlijk zijn, vriend Liddell, ik ben geen van beiden, als de zachte stem van het geweten in mij spreekt."

»Geef mij de hand, docter — geef mij de hand," riep Peter; »ik vraag u vergeving voor al, wat ik ooit van u gedacht of gezegd heb, en meen dat zoo van harte, als een eerlijk mensch het meenen kan. 't Geweten is, zoo als ge zegt, maar een zachte stem, doch die menigeen, denk ik, onder 't zuchten van zijne vrienden bij zijn doodbed en onder de donders van den oordeelslag nog wel hooren moet. Maar ge zeidet, dat ge nog maar vijf schellingen in uw zak hadt, toen ge hier in Londen kwaamt. Hoe, ter wereld, hebt ge 't overlegd, om daarmeê uit te komen?"

»Een halve schelling ging weg voor een glas grog, waarop ik, toen we aan wal kwamen, den kapitein tracteerde, en voor een ander, dat ik zelf nam."

»Dat geld hadt ge toch waarachtig wel beter kunnen gebruiken, manlief," viel Peter hem in 't woord.

»En daar 't juist tegen den avond was, toen we aan kwamen," vervolgde de doctor, »ging ik in een herberg en was daar weer een schelling voor een bed kwijt."

»Voor een bed!" riep de eerlijke pachter. »Man, man, hadt ge dan 't verstand niet, om aan boord te blijven slapen en den kapitein een oud zeil te verzoeken, daar hij toch al een glas van u ophad? Dat was anderhalve schelling klaar weggegooid; en nog maar drie en een half hieldt ge over. Arme ziel! en hoe is 't u verder gegaan?"

»Daar ik 's morgens begon te bedenken, dat drie en een halve schelling toch geen onuitputtelijke som was, hield ik het best, de heilzame gewoonte van te ontbijten vooreerst af te schaffen, en slenterde, al overpeinzende wat mij te doen stond, en mij verwonderende over 't geen ik zag, langzaam straat in straat uit, niet zelden in gevaar van omver te worden gerend, daar iedereen in de groote stad, ik alleen uitgezonderd, wel om 't hardst scheen te loopen, — tot drie uren in den namiddag, toen ik in een gaarkeurken, aan de zij van een zakkedrager, voor een halven schelling mijn middagmaal nam. De namiddag ging eveneens met rondloopen voorbij. Tegen den avond begon ik flaauw en doodmoê te

Théâtre Français de Batavia.

Direction de MM. VAN KINSBERGEN et Ad. POTIER

Lundi, 12 Novembre 1855.

4me représentation du 8me mois de l'abonnement.

GUILLAUME TELL.

Grand Opéra en 4 Actes, Musique de *Rossini*.

(En Entier).

A l'étude pour le mois prochain:

OTHELLO.

Grand Opéra en 4 Actes.

JERUSALEM,

Grand Opéra du célèbre Maëstro *Verdi*.

Le Spectacle commencera à **sept heures précises.**

(2182)

VERGULDE SCHILDERIJ LIJSTEN,

op nieuw gesorteerd ontvangen, te bekomen op verlangde grootte, van glas en het noodige voorzien, bij

(2147) VAN HAREN NOMAN & KOLFF.

Lithographisch Établissement.

De ondergeteekende beveelt zich bij voortduring aan tot het vervaardigen van allerlei lithographische werken, als: handelspapieren, etiquetten, visite- en adreskaarten, kaarten, platen, etc., hetwelk alles met de meeste zorg en netheid vervaardigd wordt. Proeven van het werk zijn op aanvrage te bekomen.

(1832) H. M. VAN DORP.

Batavia, September 1855.

Het Stoomschip *Padang*

zal op den 11 dezer van hier via Muntok en Riouw naar Singapore vertrekken. Voor vracht en passage adressere men zich bij de agenten

(2173) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 7 *November* 1855.

Met het snelzeilend nieuw gebouwd fregatschip **Tonia**, kapitein *C. F. Zeeman*, wordt passage naar Nederland aangeboden. Deze bodem is bijzonder keurig ingerigt en volkomen uitgerust tot het overvoeren van passagiers.

Informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel, bij den heer *W. Cores de Vries* te Soerabaya, en bij

de Agenten.

(2184) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 10 *November* 1855.

Met het thans ter reede liggende Nederlandsche schip **Admiraal de Ruyter**, kapitein *S. Stappert*, wordt nog gelegenheid aangeboden tot den overvoer naar Nederland van eenige weinige passagiers.

Deze bodem zal tegen den 20sten dezer vertrekken.

Informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

de Agenten,

(2186) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 10 *November* 1855.

Naar *Nederland*

wordt Passage aangeboden met het welbekende snelzeilend Ned. schip **Triton**, kapt. *H. Olie*, voerende eenen bekwamen doctor, en voorzien van gemakkelijke en ruime inrigtingen.

Deze bodem zal tegen medio December de reis door Straat Balie aanvaarden.

Informatiën zijn te bekomen te Soerabaya bij den Gezagvoerder en de heeren *Hoekstra, Gysing & Co.* en hier bij

de Agenten,

(2185) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 10 *November* 1855.

Naar Nederland

wordt passage aangeboden, direct van Soerabaya, met het Nederlandsch schip **Zeemanshoop**, kapitein *P. H. Barkey*.

Nadere informatiën zijn te bekomen te Soerabaya bij den Gezagvoerder, de heeren *Hoekstra, Gysing & Co.*, en alhier bij

de Agenten,

(2187) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 10 *November* 1855.

Naar Nederland.

Met het thans ter reede liggende nieuw gebouwd Nederl. clipperschip **Amsterdam**, kapitein *C. Tjebbes*, wordt passage naar Nederland aangeboden.

Het vertrek dezer bodem is bepaald tegen den 10den December aanstaande.

Dit schip beveelt zich bijzonder aan door deszelfs ruime en luchtige inrigtingen.

Nadere informatiën zijn te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij de ondergeteekenden, terwijl de teekening der kajuit en campagne op franco aanvrage wordt toegezonden.

de Agenten.

(2183) B. KOPERSMIT & Co.

Batavia, 10 *November* 1855.

Passage naar *Nederland*.

In het begin van November, zal direct van hier vertrekken, het snelzeilend Nederl. schip *Maria Elise*, kapt. *M. van der Putte*. Deze bodem is bijzonder goed voor passagiers ingerigt en voert eenen geëxamineerden doctor. Eene melkgevende Hollandsche koe, is mede ten gerieve der passagiers aan boord.

Nadere informatiën te bekomen bij

(1810) E. MOORMANN & Co. *alhier*.
J. KNAGGE & Co. te *Samarang*.
P. KERVEL & Co. te *Soerabaya*.

Voor Passage naar *Amsterdam*

wordt aangeboden het snelzeilend Nederlandsch schip **DOROTHEA**, kapt. **A. van der Kolk**, zeer goed en ruim ingerigt, voerende een geëxamineerden Doctor. Dit schip zal omstreeks medio Januarij vertrekken. Adres bij de heeren *Schimmelpenninck & Co*, te Soerabaya en alhier bij de Agenten

(2179) HAAGER & SCHUURMAN.

WILLEMINA & CLARA

Kapt. **H. de Wijn**,

naar *Amsterdam*.

Met referte aan de annonce No. 2021, (*Java-Bode* van 17 October) wordt bekend gemaakt, dat Passagiers welke mogten wenschen gebruik te maken van de even ruime en elegante, als comfortabele inrigtingen, welke met het bovengenoemd, zeer fraai en snelzeilend schip worden aangeboden, zich tot het bespreken van Passage enz. kunnen adresseren, behalve bij de Ondergeteekenden en den Gezagvoerder zelven, bij de heeren *Dorrepaal & Co.*, te Samarang en bij de heeren *Schimmelpenninck & Co*, te Soerabaya, zullende zich Passagiers op de drie hoofdplaatsen van Java kunnen embarqueren.

Het schip voert een bekwamen Doctor en zal waarschijnlijk in de tweede helft der maand December tot de terugreis gereed zijn.

(2178) HAAGER & SCHUURMAN.

Agenten.

Passage naar *Rotterdam*,

met het snelzeilend Nederlandsch Fregatschip **JACOBA HELENA**, gezagvoerder **L. van Wagtendonk**, voorzien van groote en uitmuntend ingerigte kajuit en kerk, geheel afgescheiden van het logies der scheeps-officieren, en voerende een bekwamen Doctor. Het vertrek van hier is bepaald tegen medio November e.k.

Adres bij de Agenten

(2177) HAAGER & SCHUURMAN.

BATAVIA.

Op den 7den dezer ontstond er, des morgens ten 11 ure, brand, waarschijnlijk uit onvoorzigtigheid, hebbende men geene andere oorzaak deswege kunnen opsporen, in eene bamboezen keuken in de kampong Noordwijk (Norbek), die weldra oversloeg tot het uit dezelfde bouwstoffen bestaande huis, waartoe die keuken behoorde. Beiden waren spoedig in assche gelegd, welk lot mede twee bamboezen, met pannen gedekte, aan gegoede Inlanders toebehoorende en daaraan belendende huizen ondergingen. Gebrek aan water was de voornaamste oorzaak dat men niet die volledige hulp kon toebrengen, welke men wel gewenscht had. Ongelukken hebben bij dien brand niet plaats gehad en de door denzelven berokkende schade wordt op *f* 1500 geschat.

— Men leest in de *Javasche Courant* van heden:

In den namiddag van den 30sten October 1855 is, na een langdurig en smartelijk lijden, overleden de heer *S. Bennet*, ridder der orde van den Nederlandschen leeuw, hoofdingenieur voor het stoomwezen in Nederlandsch-Indie.

Het gouvernement verliest in hem een trouw, kundig en ijverig ambtenaar.

— Men leest in het *Soerabayasche Nieuws- en Advertentie-Blad* van Zaturdag 3 November 1855 No. 88.

Gisteren ochtend heeft, in de kampong Kebong Satanan, de javaansche waschman, *Drachman* genaamd, amok gemaakt; na zijne vrouw te vergeefs met eene kris na geloopen te hebben, heeft hij zijn vader en den javaan *Pa Sikki*, verscheidene steken toegebragt.

Drachman, is sinds geruimen tijd aan ijlende koortsen lijdende, wat *Pa Sikki*, betreft deze verkeert nog steeds in een gevaarlijken toestand.

De javaan *Pa Sikki*, en de vader van gemelde *Drachman*, zijn in het stadsverband alhier opgenomen.

— Men berigt ons van Lengkir, dat aldaar in de laatste dagen vijf groote tijgers zijn gevangen geworden, waarvan eene tijgerin een javaan vreeselijke wonden heeft toegebragt, die na nen vermoedt s'mans dood zullen ten gevolge hebben

— Donderdag ll. s'morgens ten 11 uren is er brand ontstaan te Grissee, die wegens gebrek aan water, zeer hevig had kunnen zijn, doch door de spoedige hulp der politie is gebluscht.

De brand heeft zich bepaald bij twee bamboezen woningen.

NEDERLAND.

Alkmaar, 4 Aug. In de afgeloopen week hebben de heeren jhr. D. C. de Dien Fontein Verschnir van Heyloo, jhr. mr. G. C. Fontein Verschnir en H. Coster Hz., als laatste administrateuren der nalatenschap van Daniël de Vrij, overleden den 23sten Sept. 1752 (volgens zijn testement, 100 jaren, nadat zijn boedel effen gemaakt en ten bedrage van *f* 67,900, aan obligatiën ter weeskamer overgebragt was) ten overstaan van de algemeene commissie van likwidatie der voormalige weeskamers, hunne slotrekening gedaan aan regenten van het burgerwees- en huis-armenhuis, diakenen der herv. gemeente en regenten van het aalmoezeniershuis, van welke administratiën (die elk voor 1/3 genoten wat er jaarlijks meer aan renten ontvangen werd, dan voor den verpligten aankoop eener obligatie van *f* 1000 benoodigd was) de beide eersten tot 3/8 en de laatste tot 2/8 geregtigd waren. De 2½ en 3% effekten vertegenwoordigden, met het kasgeld, eene waarde van *f* 62,089 19½, waarvan het weeshuis en de diakonie, elk *f* 23,286,45 en het aalmoezeniershuis *f* 15,556,30 bekwam, zijnde deze verdeeling geacht met 1 Januarij te zijn geschied en dus de laatst verschenen interessen bij suppletoire rekening verantwoord.

Raamsdonk, 20 Aug. Gisteren had op het huis Ten Deyl alhier de zeldzame plegtigheid plaats van het vieren der diamanten-bruiloft van W. C. Knaap en A. Gommers. Het grijze paar is nog dagelijks bedrijvig in den huwelijkskring; zij genieten eene vrij goede gezondheid en zijn nog begaafd met al hunne vermogens.

---

worden. Ik was nog even onzeker, wat ik bepaaldelijk zou aanvangen, en vroeg mij zelv' meer dan eens af, wat ik toch eigenlijk in Londen was komen doen."

Arme man! Ik denk, dat er hier maar al te velen in 't zelfde geval zullen verkeeren," zei Peter.

Ik was oververzadigd van woelige drukte en verscheidenheid der tooneelen, die ik rondom mij zag," vervolgde hij; »de gestadige afwisseling zelve werd eentoonig, vervelend op den duur; het eenige, waarnaar ik verlangde, was eene stille plaats, waar ik mij neerleggen en rusten konde. Tegen den avond verkreeg ik voor een halven scheiling een slaapsteê in een huis van een vrij verdacht aanzien; en den volgenden morgen tijdig opstaande, bragt ik mijn tweeden dag in Londen op dezelfde wijze als den eersten door en maakte ook dezelfde vertering, op een penny na, daar mijn maal mij dien dag zoo veel minder kostte. Mijne twee schellingen en een penny waren mij nu heillig, en ik zag er tegen op, er weer een gedeelte van voor nachtlogies uit te geven. Overleggende, wat te doen, kwam ik voorbij een gebouw, dat ik merkte, dat Covent Garden was. 't Was tegen hee speeluur en het volk stroomde bij hoopen het huis binnen. Ik bleef stil staan en liet mijn oog over de breede aanplakbiljetten gaan. Ik zag de namen Kemble! Cooke! Bannister! Siddons! — De verzoeking was onweerstaanbaar,"

»Onweerstaanbaar!" riep Peter uit; — »wat weergâ meent ge dan? Ik zie niets onweerstaanbaars in 't geval, of ge moest me willen gaan vertellen, dat ge een geboren zot zijt."

»Siddons! Kemble! Cooke! en Bannister!" vervolgde onze held, »op dezelfden avond in hetzelfde stuk! Ik dacht, dat de hemel voor mij open stond, zocht naar het woord G a l e r ij, drong met den digten hoop vooren wierp mijn schelling neder. »Nog een schelling, Sir," zei de bureaulist. Ik was den stroom naar de tweeschellingsgalerij gevolgd, en dus...."

»Genadige hemel boven ons!" riep de pachter en hief beide handen omhoog, »heeft een verstandig mensch zijn levensdagen van zoo iets gehoord? Bij mijn ziel, gij verdient geen beklag! 't Verwondert me, dat ge geen dwangbuis kocht, man; dat had u beter gepast, dan zoo'n comedie. Doctor, doctor, voor zoo'n gek had ik u nog niet aangezien, Gingt ge waarachtig niet weer terug? — of wat hebt ge met uw laatste pennystuk uitgevoerd? Dat zal wel even verstandig besteed zijn als die twee schellingen, denk ik."

»Ik beken schuld," antwoordde Robert; »ik handelde als een dwaas, maar droeg de gevolgen als een wijsgeer. Mijn laatste schelling was weg. Het stuk begon — ik was verrukt, zalig, opgetogen. De gordijn viel. Het huis was stikkend vol — mijn keel uitgedroogd — en voor mijn laatste penny — (blijf op uw stoel, vriend Liddel!) — voor mijn laatste penny kocht ik een sinaasappel van een stalletje op de galerij. Het nastuk nam een einde. De menschenmenigte zette zich in beweging, ieder om een koffijhuis of zijn eigen huis, een maal of een bed op te zoeken, en ik — ik alleen onder die duizenden — dwaalde geheel geldeloos, hongerig, rillend en uitgeput de straat op, zonder doel, zonder hoop."

»Ge hadt uw verdiende loon," zei Peter; — »meeliden verdiendet ge niet, Sir. Neen, neen; nu, dat alles beklaag ik u nu niet meer. Maar hoe, in 's hemelsnaam, kwaamt ge den nacht wel door?"

(Wordt vervolgd)

ENGELAND.

De *Times* maant de regering aan om de zaak van den Engelschen consul te New-York met betrekking tot het aanwerven van troepen naar de Krim, niet tot een twistgeding te maken, daar het Amerikaansche volk nu eenmaal tegen Engeland gezind is in den krijg met Rusland. »Wij hebben," zegt het blad »de stemming der natie en de wetten des lands tegen ons, van eene natie, met regt ijverzuchtig op de handelingen van een naburigen staat, en wij hebben geen regt om ons te beklagen over eene wet, die wij insgelijks volgen. Is het verstandig, is het billijk, om deze tusschenkomst bij een bevrienden staat door te drijven in weerwil van zijne wet, zijne vertoogen en zijne gezindheid?" En verder: »Wij smeeken ons bewind op eene ernstige wijze wel te overwegen wat het verrigt, door alzoo te spelen met de gevoelens van eene gevoelige en hooggestemde natie, en om zich, vóór dat het erger loopt, uit eene zaak los te wikkelen die zoo vele moeijelijkheden in zich bevat, die niet te verdedigen is op gronden van regt, of die niet steunt op beginselen van billijkheid en opregte handelwijze. Dat men de zaak omkeere, en zich zelven afvrage, of het britsche gouvernement gedoogen zou dat de Vereenigde Staten wervers naar Engeland zonden? Wij zijn overtuigd dat het die niet zou toestaan, en dat het daarin door het parlement en het bijna eenstemmige gevoelen des volks geschraagd zou worden. ***Wij hebben het regt niet, onze naburen te bezwaren met hetgeen wij onder dezelfde omstandigheden zelven niet zouden willen dragen.*** Wij hebben het regt niet, hunne burgerlijke wetgeving te veranderen volgens onze begrippen naar hetgeen de drang der omstandigheden vereischt, en wij vatten het denkbeeld daarvan geheel verkeerd op, indien wij daaraan eene handeling verbinden waardoor vijandelijke gevoelens tegen ons worden opgewekt in de Noord-Amerik. republiek. Het blijft aan de Amerikanen overgelaten, hunne gedragslijn in deze te kiezen; en het is onze pligt hunne beslissing te eerbiedigen, en door vrijwillige gematigdheid hen van de noodzakelijkheid te ontheffen om door bedreigingen te verkrijgen, wat wij niet willen inwilligen aan rede en betoog."

Er is iets vreemds in dit voor Amerika streelend artikel, vooral daar de inhoud evenzeer geldt voor alle andere natiën die onzijdig zijn in den krijg met Rusland. Doch wat de strekking ook zijn moge, er ligt ten minste het beginsel ten grondslag, dat de zekerste weg voor die natie om zich te doen eerbiedigen daarin bestaat, dat zij hare eigene wetten eerbiedige en handhave.

— De *Times* meldt het volgende: »Het ontwerp van den heer Thomas Wilson, om een kanaal te graven uit de Zwarte Zee naar den Donau (zie den *Times* van 9 Mei ll.), wordt gezegd den bijval van al de mogendheden verkregen te hebben en spoedig verwezentlijkt te zullen worden. De heer Wilson heeft op eigen kosten eene juiste opneming doen plaats hebben en wordt in deze onderneming ter zijde gestaan door graaf Morny te Parijs en graaf Beda te Weenen, terwijl hij thans bezig is, naar men zegt, om door den vereenigden invloed van de fransche, engelsche en Oostenrijksche gezanten een firman van den sultan te verkrijgen. Het kanaal, dat ruim 30 (eng.) mijlen lang zou zijn, zal eene gevaarlijke en vervelende vaart van 258 mijlen besparen, behalve dat het den Donau van russischen invloed bevrijdt en bijzondere voordeelen verschaft aan den graanhandel en den handel in het algemeen van Oostenrijk, Servië, Wallachije en Bulgarije. De punten die met elkander in aanraking zullen gebragt worden, zijn de baai van Kustendje, aan de Zwarte Zee, en Rassova aan den Donau."

— Van 1 Januarij tot 29 Junij hebben de opbrengsten van het cristallen paleis te Sydenham bedragen 165,110 pd. st. en de uitgaven 36,623 pd. st.

Londen, 11 Aug. De firma Price & Co. te Glocester heeft van de regering last ontvangen eene menigte winterhutten te vervaardigen, ten dienste van het leger in de Krim. Er zullen vijf honderd gereed gemaakt worden voor de soldaten en honderd voor de officieren. Ook zijn er van regeringswege 45.000 jassen besteld met konijnenvel gevoerd, 45,000 broeken en 45,000 pelsvesten, benevens 10,000 stuks van elk kleedingstuk in betere kwaliteit; voorts 50,000 waterproef-mantels met mouwen, 50,000 kapotjassen en 60.000 paar laarzen van ossenhuiden, die geen sneeuwwater laten doordringen.

BELGIE.

De betrekkingen tusschen ons hof en dat van Portugal nemen steeds in innigheid toe en Z. M. heeft aan den graaf van der Straeten-Ponthoz de zending opgedragen, hem als buitengewoon gezant bij de meerderjarigverklaring en de krooning van Dom Pedro V te vertegenwoordigen. Van een anderen kant heeft 's konings jongste zoon, de graaf van Vlaanderen, den koning van Portugal en diens broeder, den hertog van Oporto, bij hun vertrek tot Ostende vergezeld en alvorens afscheid te nemen, met hen aan boord van de portugesche stoomboot *Mindela* gedineerd. Dit alles doet het geloof aan een toekomstig huwelijk tusschen den koning van Portugal en prinses Charlotte van België immer meer veld winnen, alhoewel er nopens het tijdstip, waarop deze echtverbintenis tot stand zou komen, nog niets bepaalds te vernemen is.

FRANKRIJK.

De woorden van prins Napoleon, in zijne rede bij het banket hem als voorzitter der commissie voor de wereldtentoonstelling aangeboden, »bij ons wordt de soldaat generaal," hebben den bladen aanleiding gegeven talrijke voorbeelden op te sommen om de waarheid van dat gezegde te bevestigen; en daardoor den demokratischen geest des lands aan te toonen. De voornaamste die hier voorbeelden laten wij hier volgen: Angereau, hertog van Castiglione, zoon eens groenteverkoopers te Parijs, in 1792 nog soldaat, werd in 1794 generaal. — Bernadotte, koning van Zweden, zoon van een advokaat te Parijs, trad in 1780 in de krijgsdienst, was in 1789 nog sergeant, en kommandeerde reeds in 1794 als divisiegeneraal in den slag bij Fleurus. — Berthier, prins van Neufchâtel en Wagram, was de zoon van een portier in het hotel van den minister van oorlog. — Bessières, hertog van Istrië, zoon van een burger uit Nessac, soldaat in 1792, kapitein in 1795, werd in 1806 maarschalk. — Brune, maarschalk van het rijk, de zoon van een advokaat te Grives la Gaillarde, boekdrukker, trad in 1793 in dienst en was in 1797 reeds brigade-generaal. — Jourdan, de zoon eens boekdrukkers te Limoges, werd, even als Brune, maarschalk. — Andere maarschalken hadden de hieronder opgegeven afkomst: Kellermann, hertog van Valmy, was de zoon eens burgers van Straatsburg, en begon zijne militaire loopbaan als gemeen soldaat. — Lannes, hertog van Montebello, zoon van een verwer te Lectoure, soldaat in 1792, werd in 1800 generaal en in 1804 maarschalk. — Lefebvre, hertog van Dantzig, zoon eens voormaligen huzaars uit Rufsach, begon als soldaat. — Massena, prins van Essling, hertog van Rivoli, zoon eens wijnkoopers te Nizza, wist van gemeen soldaat tot maarschalk op te klimmen. — Moncey, hertog van Conegliano, zoon van een advocaat te Besançon, kwam op zijn 16e jaar als soldaat bij het leger. — Mortier, hertog van Treviso, zoon van een koopman te Château-Cambresis, begon als nationale garde zijne loopbaan. — Murat, koning van Napels, de zoon eens herbergiers te La Bastide bij Cahors, was in 1792 nog gemeen jager te paard. — Ney, prins der Moskowa, hertog van Elchingen, de zoon eens kuipers te Saarlouis, diende in 1787 nog als gemeen huzaar en werd in 1796 generaal. — Oudinot, hertog van Reggio, de zoon eens koopmans te Bar-le-Duc; Serrurier, een burgerzoon uit Grenade; Soult, hertog van Dalmatië, de zoon eens landmans te St.-Amand bij Castres; Suchet, hertog van Albufera, zoon van een lyonschen fabriekant; en Victor (Perrin), hertog van Belluno, winkelbediende te Troyes, begonnen allen hunne militaire loopbaan als gemeene soldaten.

Parijs, 8 Aug. Heden werden door den heer von Seebach, vertegenwoordiger van den koning van Saksen, aan den keizer voorgesteld veertig russische officieren van verschillenden rang, die Frankrijk verlaten om bij uitwisseling tegen fransche krijgsgevangenen naar hun land terug te keeren. Vóór het vertrek dezer laatsten uit Rusland zijn zij ook te Petersburg aan keizer Nicolaas voorgesteld geworden.

— Het schijnt dat het gouvernement niet zonder bekommering is nopens den toestand onzer afrikaansche bezittingen. Men zou sedert eenigen tijd, vooral in de provincie Constantine, zekere voorteekenen bemerkt hebben, waarin zij, die in die streken den oorlog hebben gevoerd, de voorboden van een aanstaanden opstand meenen te ontwaren. Ook denkt men, dat deze beweging wel in verband zou kunnen staan met die van Egypte en Tripoli. De gouverneur generaal van Algerië heeft zich, zegt men, daaromtrent in weinig geruststellende bewoordingen uitgedrukt, en vraagt versterkingen.

— De tot het bezoeken der tentoonstelling te Parijs aanwezige Duitschers beklagen zich zeer over de weinige ondersteuning, die zij vinden bij de gezanten en zaakgelastigden hunner regeringen. Vooral betreffen die klagten den heer von Seebach, den Saksischen gezant, die, sedert hij ook met de leiding der russische aangelegenheden belast is, zeer trotsch is geworden en de belangen der saksische onderdanen verwaarloost. Deze handelwijze der vertegenwoordigers van de kleinere duitsche staten is te meer laakbaar, daar die heeren, wat de hoogere politiek betreft, volstrekt niets te doen hebben en dus geene »overlading van werkzaamheden ten gevolge van de Oostersche kwestie" kunnen voorwenden, om hunne nalatigheid te vergoelijken. Eene loffelijke uitzondering maakt de nassausche zaakgelastigde: *Nassau wordt echter door den nederlandschen gezant vertegenwoordigd.*

— Een geestelijke, Delpy genaamd, in dienst bij de administratie der *Gazette de France*, en aan wien dezer dagen een kerkstraf is opgelegd, heeft de portierster van het huis waar genoemd dagblad is gevestigd, twee messteken toegebragt, op vermoeden dat zij het was die door het aanbrengen van feiten ten zijnen laste, hem die kerkstraf had berokkend. De dader is in hechtenis genomen.

— De berigten over den gezondheidstoestand der troepen in de Krim luiden zeer ongunstig. In de week van 23 tot 30 Julij werden 900 zieken uit de Krim naar Constantinopel gezonden, alwaar reeds 13.000 zieken liggen. Bovendien bevatten de ambulances in de Krim 5000 lijders. Het 13de reg. van linie, dat eerst sedert twee maanden te Kamiesch ligt en nog aan geen gevecht heeft deel genomen, heeft alleen 300 man, waaronder 10 officieren, verloren. De scheurbuik heerscht ook thans zeer hevig in de Krim en deze plaag eischt de meeste offers.

Parijs, 11 Aug. De kwestie met Napels schijnt ernstig te worden. Frankrijk en Engeland zijn vast besloten eene schitterende voldoening van den koning der Beide Siciliën te moeten erlangen, en mogt hij hiertoe niet willen overgaan, hij zal — volgens een parijschen correspondent van den antwerpschen Précurseur — als vijand worden behandeld, omdat hij de regtten der onzijdigheid heeft geschonden. De familie Murat (voegt de berigtgever er bij), die nog nimmer de hoop op het erfdeel van koning Joachim heeft opgegeven, is verheugd over deze nieuwe verwikkeling.

— Men zegt dat de paus op dezen oogenblik niet op den besten voet met Frankrijk en Engeland staat, ter oorzake van zijne breuk met Sardinië. Gisteren zeide men ter Parijsche beurze, dat de paus vrij onhandig te werk gaat nu hij eene zekere verkoeling tusschen zijn hof en Frankrijk doet omstaan, op een tijdstip dat een koning van Rome zal worden geboren! Sommigen schrijven deze woorden aan den keizer zelven toe.

Douai, 12 Aug. Het hof van assises alhier heeft gisteren avond uitspraak gedaan in de zaak van het helsche werktuig, dat, met het doel om den keizer te vermoorden, was geplaatst op den spoorweg van Rijssel naar Calais en ontploffen moest op het oogenblik dat de keizerlijke trein er over zou rijden. Van de acht beschuldigden waren twee voortvlugtig, de hh. Jules en Nicolas Jacquin, die toen de vervolging werd ingesteld zich in België bevonden, en wier uitlevering de fransche regering te vergeefs had gevraagd. Van de vijf overige beschuldigden zijn drie vrijgesproken en twee veroordeeld, de eene tot levenslangen dwangarbeid, [illegible] andere tot gevangenisstraf.

Parijs, 12 Aug. Graaf Walewski heeft aan alle g[illegible] zanten der vreemde mogendheden, en dus niet aan lo[illegible] Cowley alleen, medegedeeld dat zij gemagtigd zijn [illegible] aan hunne regeringen de tijding van de zwangersch[illegible] der keizerin te zenden. De stelling van prins Napoleo[illegible] die reeds in alles de houding van vermoedelijken er[illegible] genaam der kroon had aangenomen, wordt daardoor ni[illegible] aangenaam. Spotvogels zeggen dat de keizer den to[illegible] stand van zijnen neef nog hagchelijker maken zal, [illegible] als de keizerin eene dochter mogt baren, de salische w[illegible] zal afschaffen en aan Frankrijk eene keizerin schenke[illegible] Wie weet, zegt een parijsch correspondent van le No[illegible] misschien is het fransche volk wel zoo galant om [illegible] die keizerlijke fantaisie genoegen te nemen. Maar [illegible] al die schoone droomen moest men het oog tevens [illegible] den loop der gebeurtenissen gevestigd houden. Sede[illegible] 1780 heeft in Frankrijk geen troonpvolger de kro[illegible] geerfd, met uitzondering alleen van Karel X, die ge[illegible] geld Lodewijk XVIII is opgevolgd. Napoleon I echte[illegible] meester van Europa zijnde, geloofde vast de zekerheid [illegible] hebben zijn erfdeel aan den koning van Rome over[illegible] dragen. Welke schoone redevoeringen werden niet ui[illegible] gesproken door de heeren de Fontanes en Cambacèr[illegible] over de onfeilbare toekomst, den zoon van Napoleon [illegible] weggelegd! Toen Lodewijk Filips zich in ballingsch[illegible] begaf, had hij vier zonen en acht kleinzonen; het on[illegible] brak hem aan geen erfgenamen, doch het erfdeel w[illegible] er niet. Welke schoone redevoeringen werden er ni[illegible] ook uisgesproken door de heeren Pasquier en Ségui[illegible] over de toekomst aan het huis Orleans verzekerd!

ITALIE.

Men schrijft van Torralba in Sardinie 24 Julij.

Onder de plagen, die de menschheid gevoelig aan[illegible] grijpen, heeft een nieuwe en geheel onverwachte on[illegible] arme bevolking geheel in wanhoop gedompeld. D[illegible] sprinkhanen hebben onze velden en huizen overrompel[illegible] en zich bij millioenen in de putten gestort, waardo[illegible] het water vergiftigd is. Verscheidene ongelukkige[illegible] die er uit gedronken hebben, zijn er de slagtoffers v[illegible] geworden. Zij kregen hevige buikpijnen, even of [illegible] door de cholera waren aangetast en stierven binne[illegible] weinige oogenblikken. Het is onmogelijk den schri[illegible] onzer ongelukkige bevolking, die in massa's het dor[illegible] verlaat, te beschrijven.

— Eerstdaags zal er door het geregtshof van Mondov[illegible] uitspraak gedaan worden in een regtsgeding, dat een [illegible] zeer bijzondere oorzaak heeft. In de laatste dagen von[illegible] een boer uit de gemeente Clavesana, in de rivier vi[illegible] schendo, een schitterenden steen, dien hij mede na[illegible] huis nam. Den volgenden dag toonde hij hem aan de[illegible] geneesheer van de plaats, die er hem dadelijk eene be[illegible] langrijke som voor bood. Dit bragt den boer tot na[illegible] denken; hij kon tot geen besluit komen en liet de[illegible] steen in handen van den geneeskundige. Deze vertro[illegible] onmiddelijk naar Turijn, alwaar men hem 700.000 fr[illegible] voor den diamant bood dien hij vertoonde, want d[illegible] door den boer gevonden steen zou niets minder zij[illegible] dan een werkelijken diamant en een der grootsten, di[illegible] ooit in Europa gevonden zijn. De boer heeft than[illegible] een eisch tegen dien geneesheer ingediend, welke he[illegible] weigert zijn diamant terug te geven.

— De tijdingen van Turijn deelen mede, dat he[illegible] oprigten van een Engelsch-Italiaansch legioen in Itali[illegible] veel opgang maakt. Een groot aantal Lombardische [illegible] Venetiaansche en Napelsche officieren trachten er bij [illegible] opgenomen te worden. De kolonel Reboffi, die deel [illegible] genomen heeft in de opstanden van Romanie in 184[illegible] en 1845 en in de Calabrische beweging van 1848 en [illegible] die eerst onlangs uit de gevangenis te Napels, waarin [illegible] hij gedurende zes jaren is opgesloten geweest, is ontslagen, is den 17den Augustus benoemd tot kommandant van een regiment en lid der commissie belast met de zamenstelling van het legioen. De kolonel graaf Zambeccari van Bologne is ook te Turijn aangekomen om in dit legioen, dat reeds, zelfs voor deszelfs zamenstelling, het schrikbeeld der teruggaande Italiaansche gouvernementen geworden is, dienst te nemen. Te Napels volgt de eene vergadering der ministers de andere op en men verwacht daar buitengewone maatregelen. Het hof is aan de grootste vrees ten prooije, die vooral levendig omtrent Sicilie wordt gekoesterd.

— Niettegenstaande de paus in zijne allocutie betreffende Sardinië het land en zijne regeerders, als ook den koning in den ban doet, veroorlooft hij toch aan de sardinische geestelijken de gelden te ontvangen, die de regering ter hunner beschikking zal stellen, overeenkomstig de door haar aangegane verbindtenissen krachtens de kloosterwet, die echter door den paus als nietig is verklaard. Dus het protesteren tegen de wet sluit het genot van hare voordeelen niet uit. De meeste geestelijken evenwel hadden die vergunning uit Rome niet afgewacht, om de hun toegestane sommen in ontvangst te nemen, en behalve dat daardoor de pauselijke vergunning veel van hare waarde verliest, bewijst deze omstandigheid tevens, dat de lagere geestelijkheid de voordeelen erkent haar bij de nieuwe wet verzekerd en volstrekt niet den afkeer en weerzin deelt, die de wet bij de meer aristocratische elementen der geestelijkheid heeft opgewekt.

DONAUSCHE VORSTENDOMMEN.

De grondwet, die sedert 1831 de twee vorstendommen Moldavië en Wallachije bestuurt, is nooit op eene officiële wijze afgekondigd. Deze wet bestaat uit twee organieke reglementen, waarvan het eene met betrekking tot Wallachije in de wallachijsche taal is gedrukt; van het andere dat Moldavië betreft, is eene fransche vertaling gedrukt bij een boekdrukker te Jassy, doch de verkoop er van is in het binnenland verboden. Deze organieke reglementen zijn ontworpen na den vrede van Adrianopel, door een gemengde commissie van moldavische en wallachijsche bojaren, onder voorzitting van den russischen staatsraad minister Clybij, en door den sultan bekrachtigd. Volgens die reglementen is het bestuur van elk vorstendom toevertrouwd aan een vorst of hospodar, voor zijn leven gekozen door eene buitengewone statenvergadering, welke vergadering voor Moldavië moet bestaan uit de volgende kiezers, als: de aartsbisschop, de 2 bisschoppen, 15 bojaren der eerste, 30 bojaren der tweede en 32 bojaren der derde klasse

BIJVOEGSEL

behoorende bij den

JAVA-BODE,

van Zaturdag 10 November 1855, No 90.

of provinciale afgevaardigden, 1 afgevaardigde der akademie, en eindelijk 21 afgevaardigden der gemeentebesturen. De vorst moet 40 jaren oud zijn; zijn adeldom moet opklimmen tot het derde geslacht en zijn inboorlingschap tot het tweede. De zoon van een vorst is verkiesbaar op het tijdstip zijner meerderjarigheid. Na de verkiezing van een hospodar moet de kiesvergadering hare bevestiging vragen van de Porte, en ze mededeelen aan het beschermende hof. Van deze laatste bepaling is echter afgeweken, toen ten gevolge der gebeurtenissen van 1848, de troon des hospodars vakant was geworden.

De tegenwoordige hospodars, Stirbey, vorst van Wallachije, en Ghika, vorst van Moldavië, zijn zonder de medewerking der kiesvergadering door de Ottomanische Porte, in overleg met Rusland, benoemd, overeenkomstig de bepalingen van het tractaat van Balta-Liman, voor den tijd van zeven jaren.

Nadat de verkiezing bekrachtigd is, legt de nieuwe hospodar bij zijne plegtige inwijding den eed van getrouwheid aan de wetten en tot handhaving van dezen af.

Bij reglementaire bepalingen zijn hem het oppergezag en uitvoerend bewind, het handhaven der openbare rust en orde, de benoeming tot alle betrekkingen en het opperbevel over de gendarmerie opgedragen. Ieder bojar in werkelijke dienst of op wachtgeld of pensioen, ieder staatsambtenaar, is gehouden den eed van gehoorzaamheid en onderwerping te zweren, op straffe der bij de wet voorschreven straffen, op te leggen door de bevoegde regtbanken.

De vorst heeft regt op een civiele lijst, wier bedrag de reglementen bepalen op 80,000 kroonen voor den hospodar van Moldavie en op 120,000 kroonen voor den hospodar van Wallachije. Die toelagen zijn echter verscheidene malen aanzienlijk verhoogd geworden. Om zwaarwigtige redenen kan de vorst van zijne waardigheid ontzet worden. In 1842 maakte de Porte van haar regt gebruik, door vorst Alexander Ghika hospodar van Wallachije, af te zetten.

Om de vijf jaren wordt de gewone statenvergadering vernieuwd. [De moldavische vergadering bestaat uit 35 leden: de aartbisschop, de 2 bisschoppen, 16 bojaren der 1ste en 2de klasse en 16 provinciale afgevaardigden (bojaren of bojars-zonen.] Zij komt jaarlijks den 1sten December bijeen. Bij het reglement wordt de onschendbaarheid der regten en de openbare welvaart aan hare hoede toevertrouwd. De vergadering stelt de begrooting der uitgaven en ontvangsten vast, keurt de rekening en verantwoording goed, bepaalt den omslag der belastingen, beraadslaagt over de nieuwe wetten en houdt toezigt over het uitvoerend bewind en over de geldmiddelen van den staat; ook heeft zij het regt hare grieven in te dienen aan den vorst of ze te zenden aan de hoven van Constantinopel en Petersburg.

De vorst wordt in de regering bijgestaan door een raad van bestuur, zamengesteld uit den minister van binnenl. zaken, den minister van financien en den sekretaris van staat voor buitenl. zaken, die tevens chef is van 's vorsten kanselarij. Deze raad, die tweemaal in de week vergadert, is belast met de taak den geregelden gang der zaken te verzekeren en de voorstellen in gereedheid te brengen, die aan de beraadslagingen der statenvergadering worden onderworpen. Sedert 1848 heeft laatstgenoemde geen zitting gehouden.

TURKYE.

Men schrijft van Constantinopel 6 Augustus aan den *Précurseur*:

De Turksche regering heeft tijding ontvangen, dat eene sterke Russische divisie in de rigting van Erzerum voortrukte, na eene colonne in het gezigt van Kars gelaten te hebben, om het garnizoen dier plaats te beletten Erzerum hulp te verleenen. Het was den gezagvoerders in dat gedeelte van Azia gelukt om eenige in de verschillende plaatsen verspreide troepen bij een te doen rukken, die naar Erzerum waren gezonden, en men dacht dat zij daar konden zijn aangekomen, zonder op den weg te worden aangevallen. De Porte heeft sedert eenigen tijd al het mogelijke aangewend om eenige versterkingen en oorlogsbehoeften, voor het leger in Azia bestemd, bijeen te brengen. Ongelukkig ontbreekt het haar aan vervoermiddelen. Die harer stoomschepen, welke zee kunnen bouwen, worden allen in de Krim gebezigd, zonder dat het mogelijk is twee of drie voor eenige dagen eene andere bestemming te geven, alzoo alle beschikbare Fransche en Engelsche stoomschepen, naar Frankrijk zijn vertrokken, om het eerstdaags verwacht wordende nieuw legercorps over te voeren. Deze hinderpaal is den ministers zeer onaangenaam, vooral den Seraskier en dat laat zich gemakkelijk beseffen, daar hij, als man van het vak, ten volle de gevolgen begrijpt, welke eene zoodanige vertraging kan na zich slepen.

— De nieuwe Fransche gezant de Thouvenel is volkomen te Constantinopel geslaagd, zelfs bij lord Redcliffe, hem begrepen hebbende, dat hij niet gemakkelijk een man van dien stempel op de hem eigene wijze zou kunnen beheerschen, de meeste beleefdheid en inschikkelijkheid omtrent hem aan den dag legt. Beiden schijnen het volkomen eens te zijn omtrent de meesten der punten, die gedurende vijftien jaren grootendeels de verschillende gezanten verdeeld hebben, zelfs over dat betreffende de zamenstelling van het Turksche cabinet.

— Woensdag ll. zijn verscheiden Turksche bataillons van Varna te Constantinopel aangekomen, met het muzijk aan het hoofd ontvangen en in het Seraskieraat gehuisvest. Het zijn schoone troepen, met eene echte krijgsmanshouding, die onder Omar Pacha den Donauveldtogt hebben medegemaakt.

— Door eenige besnedenen van het keizerlijk paleis is in deze week op den persoon van een achtingswaardig Pruissisch koopman een laffen en wreeden aanslag begaan. Die ellendelingen, ten getale van vijf of zes, hebben den ongelukkige met steenworpen, stokslagen en hooivorken aangevallen en hem voor dood op de plaats laten liggen. Deze misdaad is gepleegd, zonder door iets uitgelokt te zijn en enkel omdat het slagtoffer zich op den weg bevond van een harem, door die besnedenen begeleid. De Pruissische legatie heeft ten dien opzigte een hevig vertoog bij de Porte ingediend en zij hoopt van hare regtvaardigheid eene voorbeeldige straf der schuldigen te erlangen.

P. S. Op het oogenblik deelt men mij eene tijding mede, die zeer gewigtig is en waarvan ik de waarheid kan waarborgen. De Russische kommandant in de Krim, prins Gortschakoff, heeft magtiging verkregen om het overschot der Russische vloot te doen vernielen, op den dag, dat hij genoodzaakt zal zijn naar het Noordergedeelte van Sebastopol terug te trekken. Sebastopol door een rei versterkingen in tweeën verdeeld en den overtogt door het groote fort Nicolaas beschermd wordende, zoo hoopt men in dat geval alle voorwerpen van waarde, den staat en particulieren toebehoorende, te kunnen redden en naar Nicolaïeff te vervoeren. Men ziet daaruit dat men zich omtrent het lot van het Zuidergedeelte van Sebastopol, dat, naar luid van Russische brieven, nog slechts een puinhoop is, met geen hersenschimmen vleit.

Men wil ook dat een detachement der Fransche genie in de afgeloopen maand te Anapa, onder het geleide van een luitenant van dat wapen en der artillerie, is aangekomen en alle versterkingen aan den oever der zee gelegen, heeft doen springen en vernield.

Het Begin en het Einde.

Onder dit opschrift brengt *le Nord* de volgende regelen ter kennis zijner lezers:

»Onlangs vroegen de geachte leden der beide Parlementshuizen, die den moed hebben gehad de vredevlag op te steken, terwijl het volk tot den oorlog aanbitste, aan lord Palmerston, dat hij aan de natie zou bekend maken de redenen waarom hij den oorlog doorzette, en wat er eigenlijk de oorzaak en het doel van was. Het was inderdaad zeer onaangenaam voor eene »»practische en positive natie als de engelsche natie,"" om aldus een weinig van haar bloed, veel van haar geld te verspillen, zonder juist te weten waarom en welk voordeel er uit ontsproot.

»Lord Palmerston evenwel oordeelde het niet geschikt gevolg te geven aan een zoo natuurlijk verlangen, en antwoordde op die onbescheiden vragen slechts door eenige onbestemde aanwijzingen en door diplomatische dubbelzinnigheden, gelijk staande met eene verklaring dat de vragers in hunnen eisch niet ontvankelijk zijn.

»Wij nemen den edelen lord die terughoudendheid niet kwalijk, welke de noodzakelijkheid gebood, en wij bekennen dat wij er zeer verlegen mede waren geweest om voor geheel Europa de ware beweegredenen te verklaren van dezen vernielingsoorlog, waarvan de menschheid en de beschaving te regt ijzen. Aangezien wij echter niet dezelfde redenen hebben als lord Palmerston om voor de waarheid terug te deinzen, zullen wij voor hem aan de geachte leden van de vrede-partij antwoord geven.

»Engeland heeft den oorlog begonnen en zet dien voort om een zeer eenvoudige reden. Het zeide tot zich zelf: »»Wij hebben in Europa twee gevaarlijke mededingers, Frankrijk en Rusland. Een éénige gelegenheid, ongehoopt hoewel niet zonder voorbeeld in de geschiedenis, biedt zich voor ons aan om die twee met elkander handgemeen te doen worden, hen aan te drijven elkander wederkeerig te vernielen en in een magtelooze worsteling gebruik te maken van de wapenen, die zij den een of anderen dag tegen ons zouden hebben kunnen rigten. Vroeger hebben wij met oordeel dit stelsel toegepast, toen wij ons met Rusland tegen Frankrijk verbonden; thans, om niet altijd hetzelfde te doen, zullen wij het in practijk brengen door ons bij Frankrijk tegen Rusland aan te sluiten, op alle wijze kunnen wij niet anders dan daarbij winnen, omdat het onze bestemming is voordeel te trekken uit alles wat de anderen verliezen.""

»En daarom hebben wij oorlog, en daarom zullen wij oorlog hebben zoolang Frankrijk zal kunnen goedvinden, die onverzoenlijke redenering van het britsche bewind in de hand te werken.

»Wat Frankrijk betreft, is het niet zoo gemakkelijk de redenen aan te wijzen die het tot den oorlog aanzetten. Ons ten deze niet op ons eigen oordeel willende verlaten, hebben wij in onze nieuwsgierigheid de openbare meening daarover geraadpleegd, en overal waar wij dit deden, in Frankrijk, in Duitschland, in Rusland, kregen wij onveranderd hetzelfde antwoord, vergezeld van een zekeren grimlach, die aan de woorden nog meer waarde bijzette. Zij luidden aldus: »»Lodewijk Napoleon is een bekwaam man; hij weet wat hij wil, en wat hij wil, wil hij vast en krachtig. Hij heeft gezworen zijnen oom te wreken en diens begonnen werk voort te zetten; hij zal woord houden. Maar daartoe was het in de eerste plaats noodig dat hij eene geduchvloot schiep en fransche legers in den krijg te verharden, wel een weinig verwekelijkt door den vrede, maar altijd bereid om de roemrijke voorbeelden des grooten legers te vernieuwen. Daarom was Frankrijks eerste werk, zich met Engeland tegen Rusland te verbinden. Zoodra het oogenblik zal gekomen zijn, en Frankrijk genoeg schepen en kanonneerbooten zal hebben, zal het Engeland aanvallen, dat geen leger meer heeft, en met Engeland al de rekeningen afdoen die nog openstaan van de strafvoltrekking van Jeanne Darc tot op den martelaar van Sint-Helena.""

»Wij willen aan dat oordeel niet meer waarde hechten dan het verdient, noch daaruit opmaken dat de keizer der Franschen inderdaad die voornemens koestert, doch het is en blijft desniettemin opmerkelijk te zien dat deze meening algemeen is en voortduurt, in weêrwil van al de handelingen der fransche regering en de ondubbelzinnige bewijzen, waardoor deze zich sedert den oorsprong van de crisis heeft beijverd, om de opregtheid en hechtheid van haar verbond met Engeland aan te toonen.

»Het is overigens in de gegeven omstandigheden onmogelijk zich niet te binnen te brengen de woorden die Lodewijk Napoleon Bonaparte, onder de regering van koning Lodewijk Filips tot de kamers der pairs rigtte: »»Ik vertegenwoordig voor u een beginsel, eene zaak, eene nederlaag: — het *beginsel* is de volkssouvereiniteit; de *zaak* is die des keizerrijks; de *nederlaag* is Waterloo. Het beginsel hebt gij *erkend*; de zaak hebt gij *gediend*; de nederlaag wilt gij *wreken*.""

»Onze eenige slotsom is thans dat de openbare meening zich grondt op de kennis der wezenlijke belangen van Frankrijk, en dat de gedragslijn door dien staat tot heden gevolgd te zeer lijnregt in strijd is met zijne belangen, om anders dan als een voorbijgaand feit en als een inleiding tot veel grootere verrigtingen te worden beschouwd."

Scheepsberigten.

Straat Sunda doorgezeild.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Naar
Novemb.	5	Amerikaansch.	Jacob Bell	E. Kelham.	Manilla	8 Oct.	New-York.
»	—	»	Revenue.	Hooks	Batavia	3 Nov.	Rotterdam.
»	4	»	R. B. Tobes.	Ballard.	Shanghae	12 Oct.	New-York.
»	—	»	Snou Squall.	Guarde	»	— »	»
»	—	Nederlandsch	Amstel,	Rademaker	Batavia	3 Nov.	Nederland.
»	6	Amerikaansch.	Siam.	C. T. Williams.	Manilla	5 Oct.	Boston.
»	—	»	Bodoman.	Maling	»	23 Sept.	Cork.
»	—	Spaansch	Belle Antonia.	S. Jorontiqui	»	10 Oct.	Corunna.
»	—	»	Fininat.	D. R. Gorden.	»	7 »	Cadix.
»	—	»	Primera de Santundia	A. M. Goriodo.	»	27 Sept.	»
»	—	Amerikaansch.	Curlen.	J. Grigorg.	Boston	9 Julij	Hamburg.
»	7	Nederlandsch	Flora	A. A. van der Wyk	Anjer.	7 Nov.	Nederland.
»	—	Amerikaansch.	King Pisher.	Jenus Corsby	Whampoa.	18 Oct.	Londen.
»	8	Engelsch	Bavensuray.	S. Schott.	Singapore.	24 »	»
»	—	»	Sacte Nagava.	Denne Sera.	China.	13 »	Liverpool.
»	9	Spaansch	Rimadely Angels.	J. Juton.	Manilla.	11 »	Cadix.
»	—	Perivian	Cera.	E. Vincent.	Macao.	— »	Calao.

In lading liggende Schepen te *Batavia*

Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch	bark	Tonia	Zeeman.		B. Kopersmit en co
»	»	Anna Maria Wilhelmina.	Fisscher.		»
»	»	Makasser.	van der Meyden		G. Suermondt en co.
»	brik	Karel August	Gerrebrands	Ned. v. Samarang	Haeger en Schuurman.
»	bark	Jan van Brakel *	Esink	Amsterdam	De Weerdt, Ruyl en co.
»	»	Australie *.	J. C. Harten	Rotterdam	P. Lindberg en Zoon.
»	»	Minister Thorbecke.	Bonnik	Nederland via Bantam	»
»	»	Zwarte Zwaan *	Muller		Kreglinger, Dummler en co.
»	»	Louisa.	Siedenburg.	Amsterdam	Paine, Stricker en co.
»	»	Anjer	Biesthorst	»	»
Nederl. Indisch	bark	Naga Laut	J. Winter	Samarang	John Prijce en co.
» »	»	El Mashoor.	Sech Awab.	Cheribon en Tagal.	Coulster.
» »	bark	Alnoer.	Sech Said.	Samarang.	»
» »	»	Faidool Rachman	Said Ba-alie.		»
» »	»	Schander Salim.	Sech Barisa.	Indramaijoe	»
» »	schoen.	Batavia.	Giam Liangsoey	Cheribon	D. N. Buys en co.
» »	bark	Amana Tulbarie.	Sech bin Ajibidie.	Soerabaya	»
» »	»	Salma.	Said Alhabasy.	Soerabaya en Makasser	»
Engelsch	»	Alverton *	Clarkson.		Maclaine, Watson en co.
»	schip	Tay	J. A. Grant.	Frankryk.	Adam en co.
»	bark	Elisabeth.	Beviradge.	Nederland	C. Bahre en G. Kinder.
»	»	Dudbrook *	W. R. Mills.	Singapore	Martin, Dyce en co.
»	»	Jarra *.	Ebenezer Roy.	Bremen	»
»	schip	Charlotta Ann	Joung.	Amsterdam	Hunter, Houghton en co.
»	bark	Margaret Mitchell	Stieles	Holland	Busing, Schröder en co.
Amerikaansch.	schip	Carolina Tucker.	Congden.	»	»
»	»	Gravina *	Spreguet.	Amsterdam	Paine, Stricker en co
»	»	Vulture *.	Smith.	Bremen	»
Fransch	bark	Maria Gabrielle.	Doly.	Nantes	G. Suermondt en co.
»	schip	Chily No. 2.	E. Pue.		»

De Particuliere Schepen zijn aangeduid met een *.

Aangekomen Schepen te *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van.	Datum.	Agenten.
Nov.	8	Nederlandsch	schip	Anjer	H. G. Biesthort	Pecalongan	6 Nov.	Paine, Stricker en co.
»	—	Nederl. Indisch	bark	Faidool Rachman	Said Ba-alie	Tagal	6 »	Coulster.
»	9	Nederlandsch	»	Maria Jacoba		Manilla		
»	—	»	»	Admiraal de Ruyter	S. Stapert	Soerabaya		B. Kopersmit en co.
»	—	Nederl. Indisch	»	So-oot Alhair		Banka		D. N. Buijs en co.
»	—	» »	»	Almansoor		Pamanoekan		Coulster.

Vertrokken Schepen van *Batavia*.

Datum.		Vlag.		Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Nov.	8	Nederlandsch	bark	Johanna Hendrika	Hoek.	Soerabaya.
»	—	»	»	Triton	Olie	»
»	—	Nederl. Indisch	»	Machmoedie	Said Segaf	Padang.
»	—	» »	»	Faid Alim.	Said Alhadie.	Palembang.
»	—	» »	»	Atiat Toelwadoet	Sech Bahasoan	Samarang.
»	9	» »	stoomb	Langan Lamongan.	T. Deighton.	Samarang en Soerabaya.
»	—	» »	schoen.	Sumanap	Pa Jamina	Sumanap.
»	—	Nederlandsch	bark	Tasmania.	J. B. Jonker.	Tjilatjap.
»	10	Bremmer	schip	Roland	Rucht	Holland.
»	—	Nederlandsch	bark	Senior.	K. L. Swart.	Nederland.
»	—	»	»	Schouwen	J. Kroll.	Soerabaya

Aangekomen schepen te *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen	Gezagvoerder.	Van
Oct.	30	N. I.	st. Koningin der Nederl.	J. Prins.	Batavia.
Nov.	1	Ned.	schip Economist.	S. C. J. Olivier.	Samarang.
»	—	N. I.	stooms. Ambon.	Hugenholtz	Batavia.
»	—	Ned.	bark Jacob	J. F. C. Borger.	Samarang.
»	2	»	Willem de Clercq.	P. Ouwehand	»
»	—	»	schip Christina Agatha	H. de Visser	»

Vertrokken schepen van *Soerabaya*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	31	Ned.	bark Adolf van Nassau	D. D. Borchers.	Nederland.
»	—	N. I.	schoener Carolina.	Pa Norieba	Pasoeroean.
Nov.	2	Ned.	schip Admiraal de Ruyter	S. Stapert	Ned v. Bat.
»	—	N. I.	kotter Krabbe.	Mardam	Pasoeroean.

In lading liggende Schepen te *Soerabaya*.

Vlag.			Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsch		schip	Burgermeester Hoffman.	N. A. Dykama.	Nederland	W. Cores de Vries.
»		bark	Formosa.	M. A Smits	»	B. J. van Eck en co.
»		»	Cornelia Mathilda	J. J. Muntendam.	»	Fraser, Eaton en co.
»		»	Barend Willem	J W. Retgers.	Nederland	»
»		brik	Koning Willem II	G. van Eyk Menkman.	Nederland	»
»			Maria Diederika	A. van Marion	»	van Leeuwen en co.
»			Immagonda Sara Clasina	N. Rademaker	»	»
»		schip	Economist.	S. C J Olivier		
»		bark	Margaretha Johana	M. Schou.		
»		»	Jacob	J. F C. Borger		
»		»	Willem de Clercq.	P. Onwehand		
Nederl. Indisch		»	Djoemoeroet	Oei Boe.		
»	»	»	Fatal Maän.			
»	»	schoen.	Anis	Sech Bahasoan	Banjermassing	Gezagvoerder.
»	»	»	Isabel.			
»	»	»	Djaleha.	Hoesin Samsodin.		
»	»	bark	Briek Sie Banjak.	Hadije Rasip		
»	»	»	Dennok Bientang Toedjoe.	Lim Pik-I	Riouw	Tan Bindjang.
»	»	»	Bacht Mastora.	Said Alhabassy.		
»	»	stooms.	Java.			
»	»	»	Banda	F H Schmidt		
»	»	»	Koningin der Nederlanden.	J. Prins.		
»	»	»	Ambon.	F. A. B. Hugenholtz.		

Aangekomen schepen te *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	29	N. I.	schoener Batavia	Giam Liangsoey.	Tagal.
Nov.	1	»	schoener Schandar Salim	Sech Baisa.	Batavia.
»	—	»	bark Al Adenie	Said Bakreso	»

Vertrokken schepen van *Indramayoe*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	29	N. I.	schoener Batavia	Giem Liangsoey.	Batavia.
Nov.	2	Ned.	schip Copernicus	L. Visser	Cheribon.
»	3	N. I.	schoener Schandar Salim.	Sech Baisa.	Batavia.

Aangekomen schepen te *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	29	Ned.	schip Amsterdam	C. Tjebbes.	Samarang.
»	—	»	bark Pogoan Zephyr.	Oug Kimling.	Batavia.
Nov.	1	»	schip Hugo Grotius	J. Glazener.	»

Vertrokken Schepen van *Cheribon*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	29	N. I.	schoener Apiemaas.	Tan Insoey	Muntok
»	31	Ned.	schip Senior.	K. L. Swart.	Ned. v. Bat.
Nov.	2	»	schip Amsterdam	C. Tjebbes.	»

Aangekomen schepen te *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	29	N. I.	schoener King Goan.	Oey Liangsik.	Muntok.
»	—	»	bark Thae Liong.	Tan Tonghay.	Samarang.
»	—	»	bark Tjangoan.	Sie Ikhiem.	»
»	—	»	bark Faidool Rachman	Said Badlie	Batavia.
»	30	»	bark Hinggoan.	Lim Yoehok	»
Nov.	3	»	schoener Goedang Bezaar	Morodjoyo.	Pecalongan.

Vertrokken schepen van *Tagal*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	29	N. I.	schoener King Goan	Oey Liangsik.	Grissee.
Nov.	1	»	bark Thae Liong.	Tan Tonghay.	Riouw.
»	3	»	bark Tjangoan	Sie Ikhiem.	»

Vertrokken schepen van *Pekalongan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	30	N. I.	schoener Goedang Bezaar.	Morodjoyo.	Batavia.
»	31	»	bark Batavia	Said Alhadat.	»
Nov.	3	»	brik Tarter.	Tan Inghok.	»

Aangekomen Schepen te *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	28	Ned.	kotter Paulina.	Saiman	Soerabaya.
»	30	»	schoener Digna.	Ardie.	Batavia.
»	31	»	kotter Little Tot.	Katjoong	Sampang.

Vertrokken Schepen van *Pasoeroean*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	27	N. I.	kotter Paulina	Saiman	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Probolingo*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	28	Ned.	schip Admiraal Piet Hein.	L. Hazewinkel.	Nederland.
»	31	»	schip Vier Gebroeders	C. Vonck	»

Aangekomen schepen te *Banjoewangie*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	25	Ned.	schip Vrouw Johanna.	v. W. Jurriaanse	Cardiff.
»	—	»	B. H. van Saxen Weimar.	Hazewinkel	Probolingo.

Aangekomen schepen te *Sumanap*

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	23	N. I.	kotter de Hoop.	Moesio.	Pasaroean.
»	24	Ned.	bark Hector	J. M. Schoon.	Soerabaya.
»	—	N. I.	bark Fulke Nassar.	Sech Smeer.	Grissee.
»	26	»	bark Maas Dennok.	Anakhoda Gesoop	Samarang.

Vertrokken schepen van *Sumanap*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	24	N. I.	bark Faid Alim.	Said Alhadie	Pal. v. Bat.

Aangekomen schepen te *Panaroekan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Van
Oct.	19	Ned.	schip Maria Elise.	van der Putte.	
»	27	»	schip J. C. Schotel.	van Beest Holle.	Soerabaya.

Vertrokken schepen van *Panaroekan*.

Datum.		Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar
Oct.	25	Ned.	schip de Amstel.	Rademaker.	Nederland.

AANGEKOMEN PASSAGIERS

Met de Ned. bark *Australia:* de heeren *M. C. Wolrekamp* en *A M. Le Roy*.

Met het Ned. schip *Tonia:* de heer *S. Fraenkel*.

Met het N. I. stooms. *Padang:* Z. M. troepen.

Met het N. I. stooms. *Langan Lamongan:* de heeren *J. W. van de Laar* en *echtgenoot*. — *P. Andreas* en *echtgenoot*. – *Priengiers*. — *Marten* en *Woodward*.

Met het Ned. schip *Anjer:* de heer *Klap*. — mevr. *Beydens*.

VERTROKKEN PASSAGIERS.

Met het Ned. schip *Wassenaar:* de heer *P. J. Dammers* en *familie*. — 1 gegageerde en negen gepasp militairen.

Met de Ned. bark *Triton:* de 2 stuurman *J. A. van der Lugt*. — mevrouwen de wed *Slingerlandt* en *Vels*.

Handelsberigten.

Aan en Uitvoer te Batavia *van den* 29 *Oct.*, *tot en met den* 3 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Amsterdam per ned. schip *Triton*, gez. H. Olie. agt. Kopersmit en co.

$120/_1$ leggers. *Agenten.*
$30/_1$ leggers. *Busing Schröder en co.*
$25/_1$ leggers. *Moormann en co.*
20 oxh. wijn. *Order.*

Van Patjitan via Nederland per ned. schip *Susanna en Elisabeth*, gez. Ouwehand.

700 pic. tin. 100 do. rotting. 13600 do. koffij. 138 ks. kopergeld. *N. H. M.*

Van de Lampongs per praauw Pantjalang gez. Trono die Wongso.

80 pic. zw. peper. 15 do. dammer. *Gezagv.*
60 pic. gomelastiek. 35 do. zw. peper. 20 do. dammer. 4 do. was. *Hoesin*
70 pic. dammer. 17 do. gomelastiek. 20 do. zw. peper. 2 do. koffij. *Sawidi.*
6 pic. koffij. 5 do. zw. peper. *Oemar.*

Van Amsterdam per ned. schip *Anna Maria Wilhelmina*, gez. Fischer. agt. Kopersmit en co.

10 vs. specie. 345 ks. manufact. 749 coll. gouv. goederen. *N. H. M.*
30 ks. gouv. goederen. *Gouvernement.*
2 ks. chemicalen. *Agenten.*
100 ks. manufact. *Moormann en co.*
3 ks. kramerijen. 4 do. speelkaarten. *Tolken Veget en co.*
3 ks. manufact. *van Riet en co.*
3 ks. medicijnen. *N. Lange.*
50 ks. bier. $12/_2$ pijp. bier. *Haager en Schuurman.*
50 ks. bier. 100 vs. boter. 91 coll. provisien. *Gezagv.*
53 coll. manufact. 120 ks. bier. *Order.*

voor Samarang.

8 vs. boter. 20 ks. bier. 47 coll. dranken. 1 kt. lantaarns. 5 do. koopmanschappen.

voor Soerabaya.

20 ks. manufact. 24 coll. droogerijen en chemicalien. 1 kt. goud en zilverwerk. 1 do. linnengoed. 27 coll. dranken.

UITVOER.

Naar Palembang per ned. ind. bark *Kim Teksing*, gez. Kwee Tjoenseng.

500 keld. genever. 10 kn. cognac. uit het entrep. 3 ks. champagne. 6 vn. holl. bier. 21 kn. wijn. 6 do. cognac. 2 do. bessengenever. 2 do. chin. gember. 2 do. slade-olie. 2 do. rijnwijn. 5 do. provisien. 3 do. afget bier. 3 vn. bier. 3 kn. eur. provisien. 20 do. wasch zeep. 1 do. zuur. 1 do. jap. soija. 10 keld. genever. 10 vn. bier. 25 vs. boter. 5 kn. afget bier. 1 do. kurken. 11 do. provisien. 3 do. wijn. 1 do. hammen. 2 do. anchiovisch en haring. 10 keld. genever. 1 vat wijn. 3 kn. fr. siropen. 1 do. edamm. kazen. 1 do. en 1 vat glaswerken. 10 kn. wijn. 6 do. cognac. 7 md. aardewerken. 6 blikk. meel. 1 kt. provisien. 10 vn. afget bier. 20 vs. boter. 12 do. groentens. 5 do. geslacht. *van den Broek en co.*
50 vn. bier. uit het entrep. *Landberg en Zoon.*
15 bn. garen. 20 kn. ruwe katoen. 10 bn. rood garen. *N. H. M.*
160 doz. eur. water glazen. 4 ps. eur. groote glazen. 1 pic. eur. rood garen. 5 st. eur. mousselinen. 8 do. do. chitzen. 4 do. do. longcloths. 3 doz. eur. tabak doozen. 18 riemen holl. papier. 4 ks. eur. zeep. *Tan Tjengho.*
4000 zilv. sp. matten. *Tjoa Hianeng.*
2 kn. kat. sarongs. 27 st. eur. chitzen. 15 do. jap. kat. goed. 6 corg. lange kleedjes. 16 st. mousselinnen. 10 pakjes groen garen. 1 bl. ongebl. katoen. 1 kt. kat. naaigaren. 70 corg. bat. gev. sarongs. 140 pakjes. speelkaarten. 42 do. holl. kaarten. 2000 ps. java sigaren. 1 vat boslemmer messen. 5 vs. witte verw. $1^1/_2$ pic. spiauter. 20 ks. zeep. 10 do. chin. thee. 2 pic. kapoelaga. 2 do. batv. roode wijn. *Tjoa Hianeng.*
En eenige gouv. goederen.

Aan- en Uitvoer te Samarang *van den* 25 *Oct.*, *tot en met den* 1 *Nov.*, 1855.

AANVOER.

Van Nederland over Batavia per ned. ind. schip *Willem de Clerq*, gez. P. Ouwehand.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 27 Oct., 1855 no. 86.

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Koningin der Nederlanden*, gez. J. Prins.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 3 Nov., 1855 no. 88.

Van Soerabaya per ned. ind. bark *Banjermassing*, gez. Mohamat Ariep.

2 kn. sarongs. *Mc. Neill en co.*
1 kt. manufact. 2 do. gedr. katoen en 1 kt. witte sherting. uit het entrep. *Mc. Neill en co.*
37 pic. jap. koper. 40 do. spiauter en 29 pic. java medicijnen. *Said achmat bin aloei Bagboet.*

Van Batavia per ned. ind. stoomb. *Langan Lamongan*, gez. Th. Deighton.

Zie Uitvoer te Batavia Java-Bode dd. 13 Oct., 1855 no. 82.

UITVOER.

Naar Batavia per ned. ind. bark *Naga Laut*, gez. J. Winter.

463 st. balken en 8 st. chin. dood-kist-planken. *B. Kopersmit en co.*

Naar Nantes per Fr. schip *Maria Gabrielle*, gez. F. L. Dolij.

166 pic. bindrotting 6,509 pic. koffij. 700 pic. rijst. 1000 st. koehuiden en 49 pic. cubeben. (2 vn. beschuit. uit het entrep. *Dorrepaal en co.*

Naar Singapore per ned. ind. bark *Bintang Anam*, gez. S. van Hulstijn.

300 keld. genever. uit het entrep. *Dorrepaal en co.*
500 keld. genever. uit het entrep. *Oliphant en co.*
300 vs. boter. *Gezagv.*
120 pic. bindrotting. 154 do. rijst. 70 do. agar agar. 100 keld. arak. 8 kod. en 13 kleine krandj. java tabak en 24 en een half corg. java matten. *Tan Tjongwaij.*
200 pic. rijst. *Go Songtien.*

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Willem de Clerq*, gez. P. Ouwehand.

42 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

Naar Nederland over Soerabaya per ned. schip *Jacob*, gez. J. F. C. Borger.

1500 pic. gouv. koffij en 35 kn. gouv. kopergeld. *N. H. M.*

Naar Padang per ned. ind. bark *Atiat Ulmaulah*, gez. Goestie Tassim.

10 kn. madapollams. *N. H. M.*
100 corg. java tabak en 48 pic. poeder-suiker. *Beh Ingtjioe.*
22 pic. poeder-suiker. 20 corg. java stroo-matten. 40 pic. ongezuiverde tamarinde en 90 pic. roode en witte uijen. *Hadjie mohamat Ariep.*
6 kod. java tabak. *Tan Tjongwaij.*

Aan- en Uitvoer te Soerabaija *van den* 26 *tot en met den* 30 *Oct.*, 1855.

AANVOER.

Van Banjermassing per ned. ind. schoener *Anis*, gez. Sech Abdulla bin Osman. agt. Gezagv.

8010 boss. rotting. 8000 st. kadj. matten. 125 st. planken en eenige kleinigheden. *Gezagv.*

Van Batavia en Samarang per ned. ind. stoomb. *Banda*, gez. H. Schmidt. agt. W. Cores de Vries.

Zie Uitvoer te Batavia Java Bode dd. 3 Nov., 1855 no. 88.

UITVOER.

Naar Rotterdam per Eng. schip *Alverton*, gez. R. M. Clarkson.

1180 st. koehuiden. $61^{21}/_{100}$ pic. gutta percha. $271^{34}/_{100}$ pic. tabaks bladeren $94^{78}/_{100}$ pic. cassia. $5021^{41}/_{100}$ pic. suiker. *Fraser Eaton en co.*
85,896 ℔ tabaks bladeren. *Adam en co.*
$72^{92}/_{100}$ pic. tabak bladeren. *P. Kergel en co.*
4 ks. java sigaren. *Mehlbaum en co.*

Naar Banca per ned. ind. bark *Fathool Barie*, gez. Sech awat bin Smeer.

$7100^{41}/_{100}$ pic. rijst. *Schimmelpenninck en co.*
600 pic. rijst. 21 do. suiker. *Sech awat bin Smeer.*

Naar Samarang per ned. ind. bark *Arief Bunjermaas*, gez. Mohamad Arip.

35 kn. jap. koper. 40 pic. spiauter. *Sech Oemar Aldjoree.*
5 kn. manufacturen. *Fraser Eaton en co.*

GEDRUKT EN UITGEGEVEN TE BATAVIA BIJ W. BRUINING.